

ՆԱԴՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

10-12 Նոյեմբեր 2000 թուականներուն Գերմանիոյ մէջ գործող Ֆիլոքսենիա (Philo-xenia) միջնկեղեցական կազմակերպութեան հրաւերով Գերմանիոյ Զիկպուրկ քաղաքին մէջ տեղի ունեցաւ երեքօրեայ նստաշրջան մը՝ նուիրուած Հայ Եկեղեցւոյ 1700-ամեակին: Այս նստաշրջանին կը մասնակցէին մեծաւ մասամբ կաթողիկէ, ան-տարանական, Ռուս եւ Յոյն Ուղղափառ եւ Ղապի Եկեղեցիներու ներկայացուցիչ-ներ, աստուածաբաններ եւ հաւատարեցեալներ: Զիկպուրկի մէջ մասնակիցներուն հրամցուեցան դասախօսութիւններ Հայ Եկեղեցւոյ պատմութեան, ասանդութեան եւ ծէսին շուրջ: Ուրբաթ 10 Նոյեմբերին դասախօսեց Արժ. Տ. Միւռն Բենյ. Սարգիս-եանը «Հայ Եկեղեցւոյ պատմութիւնը եւ Գերմանիոյ հայոց գաղութը» նիւթ ունենա-լով: Փրոֆ. Ներման Կուրը «Հայաստան-Գերմանիա. ընդհարուածը շաղկապելու փորձ մը» խորագրով ներկաներուն դասախօսեց հայ-գերմանական յարաբերութիւն-ներու մասին: Փրոֆ. Ֆրիպրիխ Հայերը ներկայացուց Գրիգոր Նարեկացիի «Մար-եան Ողբերգութեան» հարգմանը թարգմանութեամբ եւ «Նարեկացիի դերը Հայ Ե-կեղեցւոյ կեանքին մէջ» խորագրով դասախօսեց Հայ Եկեղեցւոյ աստուածաբանու-թեան մասին: Կիրակի 12 Նոյեմբերին բոլոր մասնակիցները ներկայ գտնուեցան Սուրբ Պապարագի Զեօնի Ս. Սահակ-Մեսրոպ Առաջնորդանիստ Մայր եկեղեցւոյ մէջ: Օրուան Ս. Պապարագը մատուցեց Հոգ. Տ. Արմաշ Արեղայ Նալպանտեանը: Յաւոր պատշաճի քարոզեց թեմիս Առաջնորդ, Բարձր. Տ. Գարեգին Արք. Պե-ճեանը: Սրբազան Հայրը իր քարոզին մէջ նախ բարի գալստեան խօսք ուղղեց ներ-կաներուն եւ ապա շնորհակալութիւն յայտնեց անոնց, որ ընդունեցին Առաջնորդա-րանի հրաւերը: Ապա Սրբազան Հայրը ընդգծեց քրիստոնէական երեք սգրուները. Սեր, միութիւն եւ աղօթք: Ասոնք անտարանական ճշմարտութիւններ են եւ պէտք է այսօրուայ հրամայականները ըլլան բոլոր Եկեղեցիներուն: Յաւարտ Ս. Պապարա-գի սարքուած սիրոյ սեղանին ողջոյնի խօսքեր ուղղեցին Բարձր. Սրբազան Հայրը, Փրոֆ. Ֆ. Հայերը: Սիրոյ ճաշին շնորհակալութեան եւ փակման խօսք արտասանեց Տոքթ. Լինը, որը այս նստաշրջանին կազմակերպիչն ու խրախուսողն է, եւ ապա բո-լոր ներկաները շնորհակալութեամբ ցրուեցան իրենց վայրերը:

Ինչպէս ամէն տարի, այս տարի եւս 21-22 Նոյեմբեր 2000-ին տեղի ունեցաւ ար-տասահմանի հոգեւորականներու հաւաքը Վուփերթալ քաղաքի մէջ: Այս հաւաքի նպատակն է Գերմանիոյ մէջ գործող օտար եւ տեղական Եկեղեցիներու հոգեւորա-կաններու միջեւ յարաբերութիւնը եւ գործակցութիւնը սերտացնել եւ իրենց հովուա-կան կեանքի փորձառութիւններու փոխանակման միջոցաւ զօրացնել Եկեղեցին: Գերմանիոյ Հայ Եկեղեցին այս հաւաքին ներկայացուեցաւ Հոգ. Տ. Արմաշ Արդ

Նալպանյանների կողմէ, որ իր ելոյթին մէջ յարկապէս բացաւրեց Հայ Եկեղեցւոյ 1700-ամեակի գալ փարուայ ծրագիրը՝ ներկաները հրաւիրելով մասնակցելու անոր եւ փարքեր փեսակի փորձառութիւն մը եւս ունենալու Հայ Եկեղեցւոյ եւ Հայաստանի առնչութեամբ: Այս հաւաքին ներկայ եղած էր նաեւ Ղուանսարայի նոյնանուն կազմակերպութիւնը եւս:

28 Նոյեմբեր 2000-ին Առաջնորդ Գարեգին արքեպս. Պերճեանը ընդառաջելով Յէլլը քաղաքի Արեւելեան Երուսաղիմ Կեդրոնի հրաւերին, ներկայ գտնուեցաւ ընդունելութեան մը, որու ընթացքին Հայաստանի ճարտարարտուեստի եւ առեւտրական գրասենեակի ներկայացուցիչ Սամուէլ Թադէոսեան, Փրոֆ. Ստեփան Գրիգորեանի «Ձոն Զուրեմուն» անուն մեծադիր նկարը յանձնեց Յէլլը քաղաքի առեւտրորի գրասենեակի նախագահ Կէրպ Վ. Կոնէլին առ ի շնորհակալութիւն այն կարգադրութեանց համար, որոյ շնորհիւ Պրն Թադէոսեան մէկ փարուայ համար գրասենեակ մը ունեցած է Արեւելեան Երուսաղիմ կեդրոնին մէջ:

Յարգելի դեսպան Ոսկանեան, Պրն Կոնէլ եւ կեդրոնի պարասխանաւորու Միրքո Նովաքի բարի ցանկութիւններէն ետք Առաջնորդ Սրբազանը եւս խօսք առաւ:

Քրիստոնէութեան Հայաստանի մէջ պետական կրօնը հռչակման 1700-ամեակին նուիրուած Գերմանիոյ Առաջնորդարանի ծրագրերու ծիրին մէջ, 2 Դեկտեմբեր 2000 թուականին Զէօլնի Ս. Սահակ-Մեսրոպ առաջնորդանիստ Մայր եկեղեցւոյ համայնքային սրահին մէջ բացումը կատարուեցաւ Հռմկլայի կաթողիկոսանիստի լուսանկարներու ցուցահանդէսին:

Գերմանացի ճարտարապետ Հասիէթեր Հանիշ, որ վեջերս գտնուած էր Թուրքիոյ հարաւային շրջանը, Հռմկլայի Հայ Եկեղեցւոյ կաթողիկոսանիստի փլաքակներէն նկարներ առած էր, որոնք պիտի մնան շօշափելի փաստեր Հայ Եկեղեցւոյ պատմութեան, քանի որ շրջանը այժմ վրանգուած է ջուրերու փակ մնալու, թրքական կառավարութեան որոշումով հոն ջրամբարներու կառուցման պարճառաւ: Կաթողիկոսական պալատին եւ բերդին մէկ մասը արդէն իսկ կորսուած է այս ջուրին փակ: Հայ Եկեղեցւոյ կաթողիկոսութիւնը այս շրջանին մէջ գտնուած է 1148 -1292 թուականներու միջեւ:

Դարձյալ 1700-ամեակի ծիրին մէջ 9 Դեկտեմբեր 2000-ին Գարեգին Սրբազան, ընդառաջելով Տէլիք քաղաքի Կաթողիկէ Եկեղեցւոյ հրաւերին, պատուոյ հիւրը եղաւ Շուլցը-Տէլիք երգչախումբի համերգին Մայր եկեղեցւոյ մէջ: Յաջորդ օրը՝ 10 Դեկտեմբերին, մատուցանեց Ս. Պատարագ, երեկոյեան նախագահեց հսկումի արարողութեան եւ այդ առթիւ քարոզեց գերմանացի հաւաքացեալներու: Սրբազանը իր քարոզին մէջ ընդգծեց Եկեղեցիներու միութեան, համագործակցութեան ու յարաբերութեանց սերտացման կարեւորութիւնը:

Յաջորդ օրը, 11 Դեկտեմբերին, ժամը 10.00-ին, Առաջնորդ Սրբազանը ընդունուեցաւ քաղաքացիների կողմէ եւ սպորադիկ ոսկի մատրեանը:

Երեքօրեայ այս ընդունելութիւններու ընթացքին Սրբազան Հօր կ'ընկերանային Հիսիսային Գերմանիոյ հայ համայնքներու հոգեւոր հովիւ Ս. Սերովբէ վրդ. Իսախանեան, Հոգշ. Ս. Անուշաան Արեղայ Ժամկոչեան, Փրոֆ. Խաչիկ Ղազարեան, Իշխան Սրկ. Չիֆթեան, Արարատ Սրկ. Տէրտէրեան, Գերմանիոյ Առաջնորդարանին կապուած նոր խմբավար Վարուժան Մարգարեան, որոնք միասնաբար երգեցին նաեւ Ս. Պատարագը:

ԴԻԻԱՆ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԱՌԱՋԵՆՈՐԴԱՐԱՆԻ